

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Svccinctam Doctrinarum Asceticarum Svmmam Comprehendens - Quam
ad majorem omnium in Ascési proficere cupientium utilitatem ac
subsídium

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1685

§. 3. De Charitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48214](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48214)

cum illa timor conjungatur; nam, ut S. Bernardus cum timore spes magnum habet meritum: cum metu fructuosè speratur. Est autem is ipse timor rarissima quædam & efficax materia spei; cum Salomone teste, in timore sit fiducia fortitudinis. S. Augustinus, Fratres in Eremo adhortatus, Epa- tres, inquit, hanc amate, hanc tenete, non tamen timore, quia qui sperat, & non timet, negligens est; autem timet, & non sperat, depressus est, & decidit in profundum quasi lapis. Meritò ergo, ut S. Bernardus ait, beneplacitum est Domino super timentes eum & in eis, qui sperant super misericordia ejus.

§. III.

De Caritate.

I. Est Virtus, quâ DEUS non ob timorem nostrum, nec ob spem præmij, sed propter seipsum, & bonitatem diligitur; de qua Sequentia bene notantur sunt Ascetæ.

II. Primum est, in ea totam perfectionem & felicitatem hominis consistere; uti S. Thomas ostendit. Et colligitur ex eo, quod perfectio & felicitas hominis consistat in possessione summi boni; hæc autem possessio cum non possit ordinariâ viâ haberi per realitatem, necessariò per intentionalem, qualis est caritas, obtineri debet. Hinc colligitur, cur Christus dixerit: *Estote perfecti, sicut Pater vester celestis perfectus est.* Indicare enim voluit, quòd, sicut Pater in Natura divina cum Paternitate identificata quodam modo perficitur, & completur, dum seipsam perfectissimè cognoscendo generat Filium, & cum hoc

Spiritum Sanctum velut perfectissimum amorem, atque adeò ipsius Patris perfectio in perfectissima sui cognitione & amore consistit, ita hominis quoque perfectionem in iisdem duabus entitatibus consistere.

III. Secundum est, ut bene apprehendat, quid requiratur ad dictam unionem seu amorem, nempe quòd duas partes involvat, amorem scilicet *affectivum*, qui consistit in hoc, quòd DEUS & nos ad exemplum illius velit sibi bonitatem summam, & summè gaudeat, se esse eum, qui est, id est summè bonum & perfectum. Et *effectivum*, qui in hoc consistit, quòd omnia, quæ ad extra operatur, ad majorem suam gloriam dirigat, id est, ad hoc, ut clariùs & perfectiùs semper cognoscatur & ametur à Creaturis, conformando se ejus sanctissimæ voluntati in substantia, modo, & fine nostrarum actionum, ut advertit P. Caraffa in Itinerario; vel, ut alij clariùs explicant, eligendo semper & agendo vel patiendo, *quæ DEO magis placent* (qualia sunt cæteris paribus, in quibus amor copiosius demonstratur, uti fit per tribulationes fortiter perpeffas; hæc enim ostendunt, firmam hominis cum DEO unionem intercedere, cum per tantam violentiam abstrahi se à DEO non patiat; Item per caritatem proximo velut imagini DEI exhibitam, per hanc enim fit, ut ampliùs cognoscatur & ametur DEUS, atque ideo iterum major longè in amante affectus arguitur, quàm si solus ipse DEUM amare studuisset) *quo modo magis placent* (uti fit, si cum magna alacritate, diligentia, & constantia opus peragant; hæc enim omnia magnam iterum in amante æstimationem DEI, & adhæsiorem ostendunt) & *quia magis placent*, id est, purissimè propter ipsius beneplacitum, unde ex hoc capite tantò perfectior est amor

amor, quod minùs solatij, vel proemij à creatura
rat, vel capit.

IV. Tertium est, quod ex hac unione vel
fectissima regula cujusque hominis profectus in
tione sit metiendus. Pro quo notandum ex
ma. Perfectionem caritatis ex parte diligentis
perfectam esse, quando diligit quis tantum, quod
potest, quod contingit tribus modis. Primus est
tum cor hominis actualiter semper feratur in DEO
& hæc est perfectio caritatis in patria, in via autem
nariè possibilis non est ob humanam infirmitatem
cundus modus est, ut quis totum cor suum habitum
figat in DEO, ita scilicet, ut nihil cogitet, vel velit,
divinæ caritati sit contrarium, quale est solum per
mortale; & hæc caritas est de necessitate salutis.
tius modus est medius inter hos duos, ad quem
requiruntur. 1. Ut, quandoquidem aliquis se
actualiter in DEUM ferri non potest, conetur se
quantum necessitas præsentis vitæ patitur, actu
cum DEO uniri, uti S. Thomas pulchrè docet,
ait: *In Calo una & continua & sempiterna operatio
mens hominis DEO conjungitur; sed in hac vita, quod
rùm deficiamus ab unitate & continuitate talis operatio
tantum deficiamus à beatitudine & perfectione. Licet
homo non semper actu operetur hujusmodi operatio
tamen quia in promptu habet eam, semper potest operari
& quia etiam ipsam cessationem, puta somni vel occu-
tionis naturalis ad prædictam operationem ordinat,
videtur continua operatio esse.* 2. Requiritur, ut
& affectiones sic aliquis habeat mortificatas, ut ab
vix aut parùm impediatur vel retardetur ab unione
DEO, sed potiùs fruatur pace interna, quæ est

creaturus perfectæ caritatis. Atque hæc perfectio in hac vita haberi potest, non tamen præcepta est, sed solum sub consilium cadit. Et ex hac potissimum profectus colligendus est, quo enim magis accedit ad primum gradum, scilicet Beatorum caritatem, tantò major perfectio censetur.

Atque ex his tribus solidissimis fundamentis, in quibus cardo & substantia totius propè asceseos vertitur. Colligitur I. Cur caritas inter omnes virtutes excellentissima dicatur, nempe, quia DEUM attingit, ut in ipso sistat, & non ut ex eo nobis aliquid proveniat, uti S. Thomas docet. Cur item sine caritate reliquæ virtutes nihil æstimentur, nimirum quia per ipsam homo & omnes ejus actus & virtutes ad ultimum finem diriguntur; quam ob causam etiam à SS. PP. & Ascetis Regina & forma virtutum reliquarum dicitur, quia scilicet omnes, ut supernaturalem bonitatem habeant, ipsi in ordine ad finem suum consequendum servire debent, atque ab ipsa velut radice prædictam bonitatem supernaturalem accipiunt.

Colligitur II. Ex iisdem tribus fundamentis sequentia sex Axiomata erui posse, non parùm servitura Ascetæ ad perfectionis studium prosequendum. Primum est: *Nemo bonus nisi solus DEVS*, quia in DEO tanquam fonte reperitur vera bonitas. Secundum: *Vanitas vanitatũ, & omnia vanitas, præter amare Deum.* quia ad imaginem DEI facta anima rationalis cæteris rebus occupari potest, repleti non potest, ut rectè dixit S. Bernardus. Tertium: *Minus DEVM amat, qui aliquid præter ipsum amat, quod propter ipsum non amat.* Quia hoc ipso ostendit, se dignam de DEO æstimationem non habere, ut qui in ipso tanquam fonte verum

gau-

gaudium haurire non malit. Quartum: *Nemo lesus nisi peccatum*: quia scilicet hoc solum privatur bono, aut certè minuit conjunctionem cum illo. Quintum: *Nemo leditur nisi à seipso*, quia nemo iniuriatur peccatum cogi potest, à quo solo, ut dictum, verum timeri debet. Sextum: *Non est pax impiis*, quia res quævis non nisi in centro suo quiescat, impietatem à DEO velut centro suo discedat, hoc ipso sperare non potest.

§. IV.

De Dilectione Proximi.

I. Est Virtus, quâ Proximus (id est, omnino) diligitur propter DEUM; ob quam Caritatem DEI revocatur, cùm idem cum ea ob formale habeat; de qua Sequentia quinque ne cognoscere debet.

II. Primum est, ut bene apprehendat regulam secundum quam formanda & regulanda hæc proximi dilectio, quarum prior in Levitico dicitur his verbis: Diliges proximum tuum, sicut teipsum. Pro qua regula rectè applicanda, sapienter Thomas: amorem sui esse duplicem. Primum inordinatum & malum, quo quis exteriorem duntaxat naturam & carnem, quam bestiis communem habet diligit. Secundò ordinatum & bonum, quo quis diligit excellentiam interioris hominis, & vitam secundum rationis præscriptum instituit. Et secundum istum regulanda est nostra dilectio, uti pulchre S. Augustinus, dum ait: *Prius vide, si nosti diligere ipsum, & tunc tibi commendato proximum, quem diligas*